

Svar på skriftligt spörsmål SSS 163/2018 rd

Svar på skriftligt spörsmål med följdfråga till spörsmål SS 158/2017 rd om utbildningsgarantin och utbildning av unga med svår funktionsnedsättning

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 163/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Krista Mikkonen /gröna m.fl.:

Vilka åtgärder tänker regeringen vidta för att säkerställa att också alla de ungdomar som behöver särskilt stöd finner en studieplats för vidare utbildning efter grundskolan och att rätten till livslångt lärande också tillgodoses för elever som behöver särskilt stöd, och

vilka åtgärder tänker regeringen vidta för att uppgifter om ungdomar som behöver särskilt stöd och om deras studieplatser i fortsättningen statistikförs så att brister i antalet platser kan utredas?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Alla har rätt till livslångt lärande, självförverkligande och tjänster till stöd för detta. Inte heller allvarliga inlärningssvårigheter, sjukdomar eller skador får utgöra ett hinder i detta avseende. I den nya lagstiftningen om yrkesutbildning är utgångspunkten att studieplatser ska kunna erbjudas alla ungdomar som slutfört den grundläggande utbildningen. I fråga om dem som behöver krävande särskilt stöd har detta beaktats i tillstånden att anordna utbildning så att specialyrkesläroanstalter och vissa anordnare av yrkesutbildning beviljas stöd för uppdraget att tillhandahålla krävande särskilt stöd.

De som fått uppdraget har förutsättningar att ordna sådana examina och utbildningar. De besitter också specialpedagogisk kompetens och expertis för utbildning av studerande som behöver krävande särskilt stöd. I anordnartillståndet fastställs dessutom det verksamhetsområde mot vars kompetensbehov utbildningsanordnarens verksamhet i första hand svarar. Utbildningsanordnaren ansvarar för att ordna examina och utbildning som svarar mot kompetensbehovet inom detta verksamhetsområde. På det här sättet tryggas tillgången på utbildning och examina regionalt och nationellt. Vid dimensionering av anordnartillstånd för yrkesutbildning enligt det årliga antalet studerande har beaktats antalet personer med grava funktionshinder som slutfört sin grundläggande utbildning.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 163/2018 rd

För personer som behöver krävande särskilt stöd är mångprofessionellt samarbete ofta en förutsättning för möjligheten att delta i yrkesutbildning. Det krävs även samarbete som inleds i övergångsskedet, i god tid innan den grundläggande utbildningen avslutas. Också övriga tjänster som avses i handikapplagstiftningen, såsom transport, personlig assistens, hjälpmedel och fritid efter studiedagen, ska ordnas ändamålsenligt.

Utbildningsanordnare som står för krävande särskilt stöd har förutsättningar och kompetens att ordna utbildning för studerande med allvarliga inlärningssvårigheter, en allvarlig skada eller någon sjukdom. Utbildning i rätt tid är viktig med tanke på den studerandes inlärningsmöjligheter. Då kan personen dra mest nytta av studietiden och få den yrkeskompetens och de livslånga inlärningsfärdigheter som hon eller han behöver.

Undervisnings- och kulturministeriet tillsatte den 5 mars 2018 en arbetsgrupp som ska utreda helhetsituationen (bl.a. vad gäller utbildningsbehovet) i fråga om yrkesutbildning för studerande som behöver krävande särskilt stöd. Utvecklingsbehoven bedöms utifrån utredningen.

Utvecklingsgruppen har i uppdrag att bereda en utredning över hur integrerade utbildningsstigar är för studerande som behöver krävande särskilt stöd samt dessa studerandes utbildningsmöjligheter. Gruppen bereder sedan förslag på hur den utbildning som ska tillgodose det krävande särskilda stödet behöver utvecklas. Ett ytterligare mål är att stärka samarbetet och växelverkan mellan de olika aktörer som jobbar med studerande med behov av krävande särskilt stöd. Dessutom vill man främja genomförandet att det krävande särskilda stödet som avses i den nya lagstiftningen om yrkesutbildning (531/2017).

Mandatperioden för utvecklingsgruppen för krävande särskilt stöd vid yrkesutbildning pågår till slutet av 2018. Inom denna tidsram ska slutsatserna och utvecklingsförslagen bli klara. Utvecklingsgruppen hör en bred grupp av intressenter, myndighetsaktörer och personer med funktionshinder.

Det utbildningsutbud som är avsett för dem som behöver krävande särskilt stöd kan i framtiden följas upp mer noggrant än i dagsläget. Tjänsten Koski, som togs i bruk i början av 2018, gör det möjligt att i fortsättningen effektivare följa upp tillgången på utbildning och huruvida någon grupp av sökande blivit utan utbildningsplatser. I Koski kommer uppgifterna om alla elevers och studerandes utbildning att samlas, allt från enskilda studieprestationer till avlagda examina. Tjänsten innehåller också uppgifter om den studierätt de fått och om det centrala innehållet och kraven på kunnande i de examina som de avlagt.

Målet är entydigt: inte en enda ungdom ska bli utan studieplats på andra stadiet eller utan det individuella stöd som hon eller han behöver för sina studier.

Helsingfors 17.5.2018

Undervisningsminister Sanni Grahn-Laasonen